

هویت میراثی از گذشته یا انتخابی برای آینده

معصومه قمی^{۱*}، نگار علیمحمدی^۲

۱- دانش آموز عضو پژوهش سرای شهید احمدی روشن، آموزش و پرورش شهرستان نوشهر، مازندران، ایران.
(psa.noshahr@gmail.com)

۲- دانش آموز عضو پژوهش سرای شهید احمدی روشن، آموزش و پرورش شهرستان نوشهر، مازندران، ایران.
(psa.noshahr@gmail.com)

چکیده

آیا هویت میراثی به جای مانده از گذشته است یا انتخابی برای آینده؟ در این پرسش مفهوم ((زمان)) پیش فرض گرفته شده است از این رو، تحلیل مفهوم زمان نقطه عزیمت ماست. زان پس به بررسی نسبت مفهوم زمان با نظریه اجتماعی می‌پردازیم و بر می داریم که جامعه شناسی علم زمان)) بلکه علم((مکان)) است. علم((زمان)) اما تاریخ است که در روایت هگلی اش نسبتی وثیق با پارادایم فلسفی آگاهی دارد. این پارادایم اجازه تاسیس جامعه شناسی را نمی داد چرا که جامعه شناسی نظریه کنش است نظریه آگاهی از همین رو تاسیس جامعه شناسی در پایانه‌های سده نوزدهم اروپایی مقارن است با بحران فلسفه آگاهی کانون بحران مفهوم ((سوژه)) بود، سوژه‌های که خود هم بنیاد فلسفه آگاهی مدرن بود و هم کانون جامعه مدرن. اما مارکس، نیچه و فروید طومار سوژه را در هم پیچیدند و بدینسان جامعه مدرن را به بحران در انداختند. تاسیس جامعه‌شناسی پاسخی بود به این بحران، این تاسیس چرخش گاهی است که در آن از گران باری و زبان باری ((تمپوسنتریسم)) آگاه گشتیم و بر سودمندی ((تمپوسنتریسم)) انگشت نهادیم. پس از این بحث نظری، به برخی از نارسایی‌های تلقی زمان محور از هویت در علوم اجتماعی ایران اشاره می‌کنیم و نشان می دهیم که چگونه این نارسایی‌های گرانبار از گذشته است و از این رو ناتوان از نگرستن به آینده ریشه ناتوانی جامعه‌شناسی ایرانی در پردازش نظریه کنش را نیز در همین نارسایی‌ها جستجو می کنید. جامعه شناسی ایرانی برای برون رفت از این بن بست و گشودن افق های نو در سپهر نظریه و عمل اجتماعی چاره‌ای جز دست شستن از ترقی هویت ((به سان میراثی از گذشته))، و بر گرفتن آن همچون ((انتخابی برای آینده)) ندارد. سرآخر درباره مفهومی از هویت ((بخردانه)) و نسبت آن با علوم اجتماعی سخن می‌گوییم افزون بر این‌ها و چه میان رشته ای این مقاله در بررسی نسبت علومی همچون جامعه شناسی و تاریخ در چشم اندازی فلسفی در زمینه تحلیل مفاهیم های زمان و مکان توضیح داده می‌شود.

کلمات کلیدی: هویت، زمان، مکان، نظریه اجتماعی، نظریه کنش.